

Wijkveiligheidsplan Utrecht Zuidwest 2024

Veiligheidsagenda 2023-2026

Afgelopen jaar is de nieuwe **Veiligheidsagenda 2023-2026** vastgesteld door de gemeenteraad van Utrecht. De veiligheidsagenda is geen uitputtend overzicht van alles wat we doen voor een veilige en leefbare stad, maar zet de hoofdlijnen en prioriteiten op een rij. Er zijn vier prioriteiten waar we ons op richten:

- ▶ **Veiliger wijken**
- ▶ **Tegengaan van excessen door maatschappelijke onrust**
- ▶ **Tegengaan van de ontwrichtende effecten van drugsgelateerde criminaliteit**
- ▶ **Vergroten digitale veiligheid en online weerbaarheid**

Een essentieel onderdeel van ons werk is het aangaan en onderhouden van een sterk wijknetwerk. Dat netwerk bestaat uit interne en externe partners zoals veiligheidsprofessionals, vrijwilligers, (zorg) organisaties, bewoners en ondernemers. We werken samen in bijvoorbeeld bondgenoten- of moedernetwerken, met stadsmakers en in beheergroepen en reageren op meldingen, signalen en ontwikkelingen in de wijk.

Ons streven is om in alle gevallen contact op te nemen met melders van

overlast of signalen. We monitoren de criminaliteitscijfers samen met politie en toezicht en handhaving. Op basis van de informatie kijken we samen met de veiligheids- en zorgprofessionals naar wat nodig is in de wijk. Onze aanpak is: persoons- delict- en/of dadergericht. Zoals inzet op hotspots waar we een toename zien van overlast of criminaliteit, maken van beheerafspraken, nemen van maatregelen in het fysieke domein, cameratoezicht, voorlichting en preventie over herkennen van signalen van ondermijning, straatintimidatie,

polarisatie, en digitale criminaliteit en hoe de weerbaarheid daartegen te vergroten.

We spelen in op actuele (landelijke) ontwikkelingen, zoals de gevolgen van de oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten en de opvangcrisis voor vluchtelingen. Daarnaast stimuleren en ondersteunen we graag initiatieven van bewoners en ondernemers die een bijdrage leveren aan veiliger wijken. We kijken daarbij wat de wijk nodig heeft en passen maatwerk toe.

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl/
zuidwest

Wijkveiligheidscijfers Zuidwest 2023

	2021	2022	2023	Stijging/daling Zuidwest*	Stijging/daling heel Utrecht*
Totaal geregisteerde criminaliteit	2178	2137	2481	+16%	+5%
 Woninginbraak	50	42	41	-2%	-23%
 Gewelddelicten	206	175	213	+22%	-5%
 Straatroof	2	3	3	-	-9%
 Overval	2	1	1	-	+45%
 Autokraak	449	389	484	+24%	-7%
 Fietsendiefstal	236	307	262	-15%	-2%
 Jeugdoverlast	704	525	430	-18%	-10%
 Overlast alcohol/drugs	178	161	174	+8%	+10%
 Overlast daklozen / verslaafden	137	107	225	+110%	+39%
 Overlast verwarde personen	294	307	356	+16%	+7%
 Cybercrime	15	24	30	+25%	-3%
 Digitale fraude (betaalproducten, ID-fraude, online handel)	120	92	123	+34%	+8%

Bron: Nationale Politie

* Percentage is 2023 vergeleken met 2022.

Algemeen beeld veiligheid Zuidwest

De wijk Zuidwest bestaat uit de buurten Dichterswijk, Kanaleneiland, Rivierenwijk en Transwijk. De wijk is volop in ontwikkeling. Met de woningbouw op het Defensierrein, Beurskwartier en in de Merwedekanaalzone gaat de wijk flink groeien in de toekomst tot ongeveer 69.000 inwoners. Dit gaat naar verwachting ook invloed hebben op het veiligheidsbeeld.

Het totaal aantal geregisteerde misdrijven is in 2023 toegenomen. Een stijging van +16% ten opzichte van 2022. Het aantal gemelde *woninginbraken*, *fietsendiefstallen* en de *jeugdoverlast* zijn het

afgelopen jaar gedaald. Ondanks de daling van jeugdoverlast met -10% zien we een zorgelijke toename van ernstige feiten gepleegd door jongeren, waarbij ook opvalt dat de leeftijd lager is van jongeren die betrokken raken bij (ernstige) incidenten.

Op verschillende plekken in de wijk zijn veiligheidsproblemen opgepakt met een specifieke wijkaanpak op maat, zoals aan de Vasco da Gamalaan. Ook de jaarwisseling vraagt om zo'n aanpak op maat. De voorbereidingen met partners in de wijk beginnen al maanden voorafgaand aan de jaarwisseling. De recen-

te jaarwisseling is in vergelijking met voorgaande jaren verlopen met minder incidenten.

Het aantal *overvallen en straatroven* is relatief laag met in absolute aantallen 1 en 3 in 2023. Verder zien we net als in veel andere wijken een opvallende stijging van *overlast door daklozen en verslaafden*. In Zuidwest zijn twee opvanglocaties voor dak- en thuislozen en EU-migranten. Met de koudweerregeling zijn alle dak- en thuislozen welkom op deze twee locaties.

Prioriteiten 2024

Onze inzet is gericht op een veilige en weerbare wijk. We willen criminaliteit voorkomen en bestrijden en (jeugd) overlast beperken. De aanpak is waar nodig persoons- of groepsgericht, gebieds- of delictgericht en vaak een combinatie hiervan. We hebben extra aandacht voor hotspots en aandachtslocaties en nemen indien nodig maatregelen. Dit is altijd maatwerk en vraagt op meerdere plekken om duurzame inzet en betrokkenheid. Omdat we intensief samenwerken met partners in de wijk is het van groot belang dat de capaciteit bij onze partners in de wijk op orde is. En met ondersteuning van onze bondgenoten en stadsmakers leveren we ook informeel maatwerk op straat, bijvoorbeeld rond de jaarwisseling en tijdens de Ramadan. In 2024 richten we ons op de onderstaande prioriteiten:

▶ Veiliger Wijken:

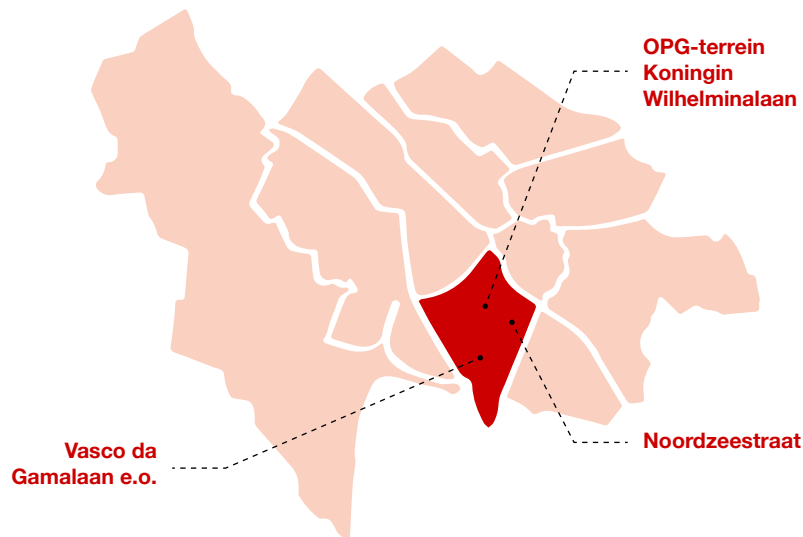
Incidenten, casuïstiek, informatie en meldingen van partners uit de wijk helpen ons te doen wat nodig is om te werken aan veiliger wijken. Gesprekken met en meldingen van bewoners, ondernemers en organisaties zijn nodig om te weten wat er speelt en het verhaal achter de melding te horen. Daarom blijven we het belang van melden door bewoners en ondernemers onder de aandacht brengen. Zo kunnen we in een vroeg stadium inspelen op onveiligheidsgevoelens en hopelijk erger voorkomen.

Drie hotspots/veiligheidsaanpakken krijgen komend jaar in ieder geval extra aandacht:

1. **Noordzeestraat:** hier is regelmatig overlast van een groep jongeren en staat de sociale cohesie onder druk. Er zijn al diverse maatregelen in de openbare ruimte genomen, zoals bijvoorbeeld cameratoezicht. Er is ook extra inzet van verschillende partijen waarbij er met name aandacht is voor het versterken van de sociale cohesie.

2. OPG-terrein Koningin

Wilhelminalaan: op het terrein van de Stadsbrug is een opvang voor dak- en thuislozen gevestigd. Daar wordt ook de extra opvang tijdens koud weer (koudweerregeling)

georganiseerd. Op het terrein zitten ook creatieve en maatschappelijke ondernemers en worden op de betonplaat 'Beton T' evenementen georganiseerd. Deze combinatie van functies, de inrichting van het terrein en de aanloop van (niet-) reguliere daklozen zorgt voor een stijging van het aantal overlastmeldingen. Om overlast op en om het terrein te voorkomen en voor alle partijen een leefbare situatie te behouden wordt er veel afgestemd en is er extra inzet van zowel fysieke als sociale veiligheidsmaatregelen. De Stadsbrug is een van de twee locaties voor opvang van dak- en thuislozen in de wijk Zuidwest.

3. **Vasco da Gamalaan** en omgeving: het gebied rond de Vasco da Gamalaan heeft een aantrekkingskracht op (overlastgevende) jongeren en groepen. Dit geldt met name voor het deel grenzend aan de Marco Pololaan. Hier is (en blijft) een combinatie van maatregelen nodig zoals de inzet van een wijkhost, cameratoezicht en verkeersmaatregelen. Herinrichting van de openbare ruimte is één van de maatregelen die in de toekomst bij kan dragen aan het vergroten van de verblijf- en leefkwaliteit en de sociale veiligheid. De verwachting is dat de herinrichting van de Vasco da Gamalaan begin 2026 kan beginnen.

▶ Voegsignalering jeugd

We monitoren de jeugd in de wijk, samen met onze partners, via het jeugdgroepen- en signaleringsoverleg. We hebben regelmatig overleg met basisscholen, voorgezet onderwijs en het MBO om te bespreken wat er speelt op de scholen. In af-

stemming met jongerenwerk, politie en andere partijen zetten we acties in die gericht zijn op jongeren waar het niet goed mee gaat.

▶ Tegengaan van excessen door maatschappelijke onrust

Maatschappelijke onrust willen we voorkomen door blijvend te investeren in onze wijknetwerken, zoals het netwerk van bondgenoten (voor delen signalen en dialoog) en de groep van ongeveer tachtig buurtvaders die als vrijwilliger actief zijn in de wijk tijdens de jaarwisseling en op andere momenten als mogelijk onrust kan ontstaan. De vrijwilligers zijn op deze momenten herkenbaar aanwezig op straat, maken contact met bewoners, spreken overlastgevers aan en delen vroegtijdig signalen met de betrokken partners in de wijk. Daarnaast monitoren we de mogelijke onrust in de wijk na incidenten en signalen. Dat doen we door bijvoorbeeld met de bakfiets de wijk in te gaan of deur-aan-deurbezoeken te brengen. Ook hebben we elke zes weken een overleg met alle werkers uit de wijk om signalen te monitoren.

▶ Tegengaan van de ontwrichtende effecten van drugsgelateerde criminaliteit

In het kader van de aanpak ondermijnende criminaliteit houden we specifieke acties, waaronder Knock&Talk-gesprekken. Daarbij leggen we laagdrempelig contact met ondernemers en brancheorganisaties om hen te informeren over het herkennen van belangrijke signalen en mogelijke interventies. Vanuit het programma 'Grenzen stellen, perspectief bieden' nemen

we maatregelen zoals een persoonsgerichte aanpak om criminele carrières te voorkomen en te doorbreken, bijvoorbeeld gericht op jonge aanwas of doorgroeiers in de (drugs)criminaliteit.

▶ **Vergroten digitale veiligheid en online weerbaarheid**

In 2024 starten we verschillende informatiecampagnes en voorlich-

tingsactiviteiten om het thema digitale veiligheid en weerbaarheid op de agenda te zetten. Met enerzijds als doel bewoners en ondernemers bewust te maken van de risico's van cybercrime en anderzijds om hen weerbaarder te maken. Afhankelijk van de doelgroep, zetten we verschillende middelen in. Denk hierbij aan het ondersteunen van scholen bij het onderwijzen

op het gebied van digitale veiligheid en weerbaarheid, het bieden van weerbaarheidstrainingen aan senioren en het verhogen van de meldingsbereidheid. De nadruk ligt op de volgende doelgroepen: jeugd en hun ouders, senioren en ondernemers. De digitale stadsmakers komen een aantal keer per jaar bij elkaar om acties en inzet op dit thema te bespreken.